

Ҳаж мавсуми

Ислом динининг энг мукаддас байрамлари — Рамазон ва Курбон ҳайтларидир. Рамазон ҳайти арафасида Ислом динининг асосий устунаридан бирни рўзға ўз ниҳоясига етказилса, Курбон ҳайти арафасида динимизнинг бошқа бир устуни — Мукаддас Ҳаж ибодати амалга оширилади. Ўзбекистон Республикаси мустакиллик кўрга киритганидан бўён ҳар йили тўрт мингга яқин фуқаро ҳожилик унвонига сазовор бўйиш баҳтига мусассар бўлмоқда.

Ҳаж ислом динининг бешинчи устуни хисобланади. У исломий тақвимга кўра Зул-Хижжа ойининг дастлабки иккى ҳафтасида амалга оширилади.

Республика Ҳаж ҳайъатидан олинган маълумотларга қараанди, 2004 йил 10 январь — 12 февраль кунлари Ўзбекистонинг 3800 фуқароси Саудия Арабистонига бориб Ҳаж ибодатарини амалга оширишади. Уларга хизмат кўрсатувчилар ва тиббий ходимларни кўшиб

хисоблаганда, бу йил республика музингизниң 4000га яқин фуқароси мукаддас Қаъбанни зиёрат қилиб қайтишиади. Шу мавзуга бағишишлаб ўтказилган матбуот анжуманида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси ҳузауридаги Дин ишлари бўйича қўмита раиси Шоазим Миновров бу йил ҳожиларнинг сони бўйи-

ригади Дин ишлари бўйича қўмита, Ўзбекистон мусулмонлар идораси, шунингдек бошқа мутасадди ташкилотлар масъулларидан иборат ишчи гурух барча ташкилий ишларни амалга ошириди. Саудия Арабистонинги юртимиздаги элчиюнаси эса белгиланган тартибида ўз вактида ҳужжатларни расмийлаштириб берди.

ИСЛОМ ДИНИНИНГ БЕШИНЧИ УСТУНИ

ча ёч қандай чекловлар белгиланмаганини маълум килди.

Собиқ иттифоқ даврида бутун мамлакатдан йиллиг 10-15 киши, Ўзбекистондан 3-4 киши ҳажга борган бўлса, мустакиллик йиллари 40 мингта яқин фуқароларимиз. Ҳаж ибодатини адо этиш имкониятига эга бўлишиди. Бу сафар маҳалла идоралари ва туманлардан ҳам ариза топширувчilar сони Республика Ҳаж ичиши гурухи томонидан чекланади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси ҳуза-

румати ҳам ҳажга катта ётибор билан карамоқда. 2004 йил ўтга хисобда Саудия Арабистонига 160 мамлакатдан иккى ярим миллиондан ортиқ ҳожилар ташриф буюориши кутилмокда.

Саудия Арабистони Ҳаж ишлари вазирлиги Ҳаж маросимишнинг тўғри йўлга кўйилшини таъминлаш максадида диний мутахассислардан иборат 730 кишини кенгашлашади. 150 кишини таржимон этиб тайинлади. Мамлакат Ҳаж кўмитасида ва Ҳаж учун маҳсус ташкил этиланг 59ta марказда фаолият олиб борадиган бу мутахассислар турли мамлакатлардан ташриф буюрган ҳожиларнинг иборатлари мувaffakiyatlari ва шаръий жihatdan муhammalam амалга оширилишига ёрдам бершиади. 30 мингта яқин маҳсус полиция кучлари эса Макка шаҳрида ҳафзийлик чоралари таъминланishi учун хизмат килишиади.

Ҳожиларга кўшимча қуаллик яратиш максадида бу йилдан бошлаб Фарғона; Андижон ва Наманганлик ширxatilalar bilan ҳожиларни кечирашади. Бу максадда Ҳаж сафаридан сўнг ҳожиларни 5-12 февраль оралигидан Тошкент — Жида — Тошкент ўтилиши бўйича 32ta маҳсус рейс ташкил килинган.

Республика Ҳаж ҳайъатининг ижобий янгиликлари сирасига бу йил биринчи маротаба ҳожиларимизга амалга оширилди.

Саудия Арабистони Ҳаж ишлари вазирлиги Ҳаж маросимишнинг тўғри йўлга кўйилшини таъминлаш максадида диний мутахассислардан иборат 730 кишини кенгашлашади. 150 кишини таржимон этиб тайinладi. Мамлакат Ҳаж кўмитасида ва Ҳаж учун маҳsus tashkih etilgan 59ta marazda faoliyat olib boradigand bish mukhlasilari bilan shaxshashadi. Bu esa kuzatib turganlarни beferq qoldirmasligi kerak. Ayrim e'shlarimizda esa sulaqashish madaniyati etishmasligi darshol seziladi. Bu kabib illatlariga karshi ҳajdai kuraishi kerak? Nutqik buzilishning olini olish учун ҳандай choralar kuriyi suruz? Menimma, buning учун ota-onalar va murabbiylar uz maslyuliyatlarini yanada chukur hiss etmoklari lozim. Salomlashish, xayrliishi, minnatdorchilik bilidi, chirroli ifodalar ishlata olim bilan ular farzandlariiga urnak bo'liishi kerak.

Ҳалқимизда «Куш уясида кўрганини қулади», деган мақола бор. Ота-onalar ҳам фарзandlariни suxbatlashish odobiga ётибор бerişlari kerak. Odatda usro kupon muomala kilyuchi ollalarning farzandlari kўrganlarini katta davralarda takroriladi.

Ўkitulgarlar esa taъlim va tarbia beringda sulaqashishga katta axamiyat qaratmofigi, bolalar bilan muloyim, erkin, chirroli sulaqashumog'i lozim. Chunki e'shlar kattalarga taklid kildi va urdan urnok oлади.

Кўп шеър ёдла, kitob yoki, suluozchining nukusini boyitadi. Zoro, til madaniyati til vositalarining rang-barangligidan oshibadi. Kimki til madaniyati xos bülgan vositalar, meyberlari u'szlashtrigan bülsha, demak uning nukus ham shu darraxada madaniyati bula oлади. Nutq madaniyati esa tilning tughmasi bolligindan.

Нариза ОРИПОВА,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари
университети талабаси